

Kontaktperson:
Sofi Almqvist, Geoforum Sverige
sofi.almqvist@geoforum.se
070-321 64 88

Yttrande över: Lantmäteriets remiss av förslag till HMK – Digital grundkarta - Dnr: LM2020/006627

Geoforum Sverige är remissinstans för Lantmäteriets remiss av förslag till handledningen för digital grundkarta: HMK – Digital grundkarta 2020. Geoforum Sverige har fått förlängd svarstid till 15 maj 2020 och nedan följer Geoforum Sveriges yttrande över Lantmäteriets förslag till remiss.

Bakgrund

Lantmäteriets handledning för digital grundkarta innehåller krav och rekommendationer om standarder för utformning av digital grundkarta för detaljplanearbete. Dokumentet vänder sig i första hand till planförfattare samt utförare av arbete med grundkarta, men även till andra aktörer inom plan- och byggprocessen.

Geoforum Sveriges synpunkter

Geoforum Sverige anser att det är positivt att kommunerna måste säkerställa att grundkartan är utformad så att den kan tillgängliggöras och behandlas digitalt.

Geoforum Sverige anser att Lantmäteriet ska nyttja föreskriftsrätten för att få en nationell likriktighet i hur en grundkarta utformas, om inte är det är stor risk att grundkartor kommer få olika kartografiska utseenden beroende vilken kommun/konsult som upprättar grundkartan.

Geoforum Sverige anser vidare att det är positivt att grundkartan utformas så att uppgifterna kan tillgängliggöras och behandlas digitalt och informationen är utformad för att möjliggöra automatisk behandling, helt eller delvis, i plan- och byggprocessen. Det innebär att uppgifterna om olika företeelser ska vara standardiserade avseende geometri och attribut. Informationen ska kunna tillgängliggöras "maskin till maskin" genom bastjänster i den digitala informationsinfrastrukturen för geodata, nationella plattformen, som håller på att tas fram av Lantmäteriet inom ramen för smartare samhällsbyggnadsprocess.

Svarstabell

Avsnitt nr	Sida	Synpunkt	Motivering / Förslag till ändring
2.1	5	Geoforum Sverige anser att det är positivt att kommunerna måste	Ingen ändring

		säkerställa att digitala grundkartan är utformad så att den kan tillgängliggöras och behandlas digitalt.	
2.2	6	Geoforum Sverige anser att Lantmäteriet ska nyttja föreskrifträtten för att få en nationell likriktighet i hur en grundkarta utformas.	Att Lantmäteriet nyttjar sin föreskrifträtt så att "HMK – Digital Grundkarta" inte bara blir en handledning/rekommendation utan blir tvingande.
2.6.1	9	Geoforum Sverige anser att det är stor risk att grundkartor kommer få olika kartografiska utseenden beroende vilken kommun/konsult som upprättar grundkartan.	Geoforum Sverige anser att HMK-kartografi ska kompletteras med utseende gällande alla typer av kartdetaljer som kan förekomma i en grundkarta samt även inkludera Boverkets kartografiska delar och att detta görs senast 31 dec 2021. Arbetet förenklas genom att man kan ta del av hur olika delar i samhällsprocessen ska se ut kartografiskt i ett dokument.
2.6.1	9	Formuleringarna kan och bör, finns med på ett antal ställen i texten och skapar ibland otydlighet i ambition och vad som faktiskt gäller.	<p>Här följer förslag på textändringar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den digitala grundkartan kan delas in i skikt som beskriver olika teman. Dessa teman kan ges olika utseende och kombineras på olika sätt beroende på vilket informationsbehov som ska tillgodoses i ett visst skede av planprocessen. • I HMK-Kartografi (Referens [9]) finns beskrivning för utformning av traditionella kartor, bl.a. ges generella riktlinjer för: - layout, inklusive var teckenförklaring och kartdeklaration bör placeras för att hjälpa användaren att tolka kartan innehåll och kvalitet (Referens [9]), avsnitten 2.2.7) • Rekommendationen Standardosäkerheten i plan för - detaljer av vikt för detaljplanebestämmelser bör vara är högst 0,05 m - fastighetsindelningens gränspunkter bör vara är högst 0,05 m - topografiska detaljer bör vara är högst 0,15 m sid 15 • Alla befintliga byggnader redovisas som ytor i LOD0 med planläge som attribut: husgrund, fasad eller takkant. Illustrativt läge eller okänt läge bör inte förekomma som planläge. • En fastighetsutredning görs med ambitionen att: e) fastighetsindelningen
2.6.1	9		
3.3	15		
3.4	18		
3.5	20		
4	25		
Bilaga C	34		

			<p>bör vara är utredd, kvalitetssäkrad och redovisad med geometri som beskriver utbredningen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitala grundkartan bör tillhandahållas enligt informationsarkitekturramverket och informationsmodellerna i nationella specifikationer som tas fram inom Smartare samhällsbyggnadsprocess, se avsnitt 2.2. • Mark- och vattenregleringar bör hämtas från källan som är ansvarig för originalet.
--	--	--	--

Om Geoforum Sverige

Geoforum Sverige är en ideell förening och nationell plattform som arbetar för att långsiktigt främja samhällsnyttan av geodata och en datadriven utveckling av ett hållbart samhälle.

Geoforum utgör en mötesplats för sina 200 organisationsmedlemmar som består av statliga myndigheter, kommuner, företag, högskolor/universitet och andra organisationer som samlar in, producerar, tillhandahåller, analyserar och visualiserar geodata.

Föreningens vision är: *Ökad och breddad användning av geodata och digitalisering – för ett effektivt och hållbart samhälle!*

Geoforum Sverige arbetar för

- reformer som möjliggör öppna geodata i Sverige
- en digital samhällsbyggnadsprocess
- att synliggöra geodatabranschens kompetens och innovationer inom smarta och hållbara städer och samhällen
- kompetensförsörjning till geodataområdet.